

מועדדים התשע"ה זכרונות ילדות

Festivals 2015 Childhood Memories

אלול התשע"ה • 9/2015 • 980

בכל מקום, בשבייל כלם

"בראש השנה יכתבן ובוים צום כיפור יחתמן" (מתוך תפילה הימים הנוראים), יחד עם חג הסוכות "זמן שמחתנו" (מתוך תפילה החג), נצרכו בלבנו ובתודענו.

ראש השנה

"از אלול, אחרון במדרון התלול... מתחילה מחדש" (שבוב נתחיל מחדש, נתן יונתן). הקיש כבר עבר ועמו החום הגדל, ואני עומדים עם משלאות הלב ללקאת שנה חדשה. התכננו, כל בני המשפחה, בלי ראש השנה, להיפרד מהשנה שחלפה, ולבנו ענה בתפילה נושנה, שיפה ושונה תראה השנה אשר מתחילה עכשוי" (בראש השנה, נעמי שמר). כתבנו איחול ייחודי בCARTEIS ברכה איש. ברכנו כל אחד בתורו על פרי הרימון החדש, תור זיהורות שאיש מatanנו לא יכולם לא יכתים את חולצתן. ספרו לנו, שלרימון תרי"ג גרעינים, ורכר ואוים להיות גם מספר המעשים הטובים. עתה בא תורו של התפוץ הבלתי בדבש, ועמו איחול לשנה מתוקה כבש. לימים, כשחקרתי את מקור המנהג, גיליתי, שאיחדנו בכר את מנהגי היהודים מזרח ומערב.

יום כיפור

בימים כיפור ביקשנו את סlichtת החבר. הגשנו זה לה "זרת זורת לשלום" ("זרת זורת לשלום", רפאל ספורטה), שהרי "חברים טובים אנחנו, כבר השלכנו וסלחנו" (שם). בבית הכנסת כלם לבושים בלבד ועתופים בטלית אביהם, הזמן. הילדים והקטנים הצטנפו מותחת לטלית אביהם, כשאכלו בהסתור מחתיפים, וכששמעו קול שופר בסיטום תפילה נעלה באזניהם. כשבגרתי למים, מחברי הלוחמים במלחמות ים כיפורים שמעוני, שבחות הטלית שפושן, זהה, ועל-ידי כוח זהה"ל לא הפגנו.

דוכות
במצאי יום כיפור התחלנו בבניית הסוכה בחצר או במרפסת, המלווה בשירה: "פטיש, מסמר ניקח מהר. סוכה לבנות, בנים, בנות!" (פטיש מסמר, עמנואל הורוס). הילדים כולם עסוקו בקישוט הסוכה, כדי לקלים את המצויה בהידורה. בחלל הסוכה הנבנית, התangen פטיפון ישן ועליו תקליט. השיר על הסוכה שבונה שלומית (שלומית בונה סוכה, נעמי שמר) היה לנו להוט. חפצנו בסוכה כמו זו של שלומית: "מווארת וירקה" (שם), המkoshetת ב"לולב והדסים, ענף של ערבה יורך. רימון בתור עלי, וכל פירות הסתיו עם ריח בוסתנים רחוק". לסתוכנו הנאה הזמננו אושפיזין, הלא הם אבות האומה, בני המשפחה והחברים, ופצחנו בשירה: "בסוכה שלנו אורה וצלהה, האורחים יבאים והשמחה גודלה" (בסוכה שלנו, לאה נאורה). "אז מתוך הסכך יצץ לו זירח, כוכב בהיר כיהולם: שלום סוכות פלאים, מה טוב ומה נעים - שלומית בנתה סוכת שלום" (שלומית בונה סוכה). לא אחת קרה שברוח הסוכה נפלה, אך מחדש הקמןנו וקישטנו אותה. לימים, כחקרתי, מצאתי, שהסוכה היא סמל לחוסנה של האומה, שעלה-אף נפילתה היא קמה בגבורה, מתנערת מעפרה ומפארה.

זכרונות ילדות של מועד תשרי חוזרים כל שנה כמו מחזור התפילה "כגלים השבים בlij חודל, אל הים הגדל..." (שבוב נתחיל מחדש).

ד"ר דב הרמן
אוניברסיטת בר אילן

Festivals 2015 - Childhood Memories

"On Rosh Hashanah it shall be inscribed and on Yom Kippur it shall be sealed" (from the High Holiday prayer) as well as the Sukkot festival "the time of our joy" (from the festival prayer) - these words have been embedded in our hearts and consciousness.

Rosh Hashanah

'Then Elul is the last on the steep slope... we begin anew' (Shuv Natchil Mehadash, – Let Us Begin Anew, Natan Yonatan). The summer heat was over and the upcoming year held promise for all. The entire family gathered on the eve of Rosh Hashanah to bid farewell to the previous year and 'our heart responded in an ancient prayer: May the year beginning anew today be wonderful and special in every way' (Be'Rosh Hashanah, On the New Year, Naomi Shemer). We wrote personal wishes to each other on New Year cards. We each recited the blessing over a ripe pomegranate, being very careful not to stain our clothes. We were told that the pomegranate has 613 seeds, the same as the number of mitzvoth (good deeds). Then came the apple and honey, accompanied by a prayer for a sweet new year. Later, when I researched the origins of this custom, I discovered that this was a combination of Jewish traditions from East and West.

Yom Kippur

On Yom Kippur we would ask a friend for forgiveness. We interlocked 'pinky finger, pinky finger for peace' (as per the song Zeret Zeret Leshalom, Rafael Saporta) because "we are good friends, we've made peace and we have forgiven" (ibid). We all wore white to synagogue and stayed wrapped in our tallit (prayer shawl) during the entire service. Small children hid under their fathers' tallit as they secretly ate their snacks and also when the shofar (ram's horn) was blown at the end of the Ne'ilah (closing) prayer. As an adult, I heard from my comrades during the Yom Kippur war that thanks to a tallit they had spread out, they were identified by IDF forces and spared from being bombarded.

Sukkot

As soon as Yom Kippur was over, that evening we began building the sukkah in the courtyard or on the balcony, singing while we worked: 'A hammer, a nail, let's put to our avail, a sukkah to build, boys and girls all.' (Patish Masmer, Hammer and Nail, Emanuel Harusi). All the children took part in decorating the sukkah, carrying out the

חותמת אירע להופעת הבול SPECIAL CANCELLATION

mitzvah in its full glory. An old record player played music in the center of the sukkah as it took shape. The song about Shlomit building a sukkah (Shlomit Bonah Sukkah, Shlomit Builds a Sukkah, Naomi Shemer) was our favorite. We yearned for a sukkah like Shlomit's: 'full of light and greenery' (ibid), decorated with 'the lulav [palm branch] and the hadasim [myrtle leaves], a branch of green willow; a pomegranate within its green leaves and all the fruits of autumn with their fragrance of orange groves.' Ushpizin [special guests] were invited to our beautiful sukkah, and with family and friends we burst into song: 'In our Sukkah there is joy and light, visitors come and there is much rejoicing' (Basukkah Shelanu, In Our Sukkah, Leah Naor). 'Then, through the roof of branches, with a glow as bright as a diamond, she will spot a star, saying: Shalom wondrous sukkah, how fine and pleasing it is that Shlomit built a sukkah of peace.' (Shlomit Bonah Sukka). On more than one occasion the sukkah was blown down by the wind, but it was always rebuilt and redecorated. In the course of my research as an adult, I discovered that the sukkah is a symbol of the fortitude of the Jewish people, who heroically stand up and brush themselves off after a fall.

Childhood memories of the annual festivals return each year like the prayer we repeat again and again, 'Like waves that break unceasingly, into the vast sea...' (Shuv Natchil Mehadash).

Dr. Dov Herman
Bar Ilan University

שירות הבולאי - טל: 076-8873933
שדרות ירושלים 12, תל-אביב-יפו
The Israel Philatelic Service - Tel: 972-76-8873933
12 Sderot Yerushalayim, Tel-Aviv-Yafo 6108101
www.israelpost.co.il * e-mail: philserv@postil.com

הנפקה:	ספטמבר 2015
מידת הבולים (מ"מ):	40x30 mm
לוחות:	992,993,994
בולים בGGLEIN:	15
שבלים בGGLEIN:	5
שיטת הדפסה:	OFFSET
סימן אבטחה:	מיקרו-טקטס
דפס:	Joh. Enschede, The Netherlands